

עפ"ת 44053/02/16 - גולן בעבור נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 44053-02-16 בעבור נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופט אמיר טובי
המערער גולן בעבור
נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

מדובר בערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופטת כ' פאר-גינת), שניתן בתיק 1898-12-14, ביום 20/1/16.

בכתב האישום שהונח בפני בית משפט קמא נאמר כי ביום 24/10/14 נהג המערער ברכבו כשתוקף רישיון הנהיגה שלו פקע עשר שנים קודם לכן, ביום 24/10/04.

המערער הורשע על פי הודייתו במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, ואשר כלל גם הסכמה חלקית לגבי העונש. הוסכם כי המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד המערער יוארך, ואילו יתר רכיבי הענישה ייקבעו על פי שיקול דעתו של בית המשפט.

בהתאם להסדר, הופנה המערער לשירות המבחן על מנת שתיבחן האפשרות להארכת המאסר המותנה שהיה תלוי ועומד נגדו. בתסקיר שהוגש ביום 30/10/15, המליץ שירות המבחן על הארכת המאסר המותנה, אך לצד זאת ציין כי קיים סיכון גבוה להישנות ביצוע עבירות דומות על ידי המערער בעתיד, נוכח נטילת אחריות פורמאלית בלבד מצדו על מעשיו, ובשים לב להתרשמות שירות המבחן כי המערער משליך את האחריות לביצוע העבירות על גורמים אחרים. לפיכך, הומלץ לצד הארכת המאסר המותנה, להטיל על המערער צו של"ץ בהיקף של 160 שעות, אשר יהווה עבירו עונש חינוכי והרתעתי.

בגזר דינו, ציין בית משפט קמא כי על אף האמור בתסקיר שירות המבחן בכל הנוגע לנטילת האחריות הפורמאלית מצד המערער ולהשלכת האחריות לביצוע העבירה בה הורשע על גורמים אחרים, הוא מצא לנכון לכבד את הסכמת הצדדים ולהאריך את המאסר המותנה. זאת בעיקר נוכח מנגנון המעקב והפיקוח אחר המערער במסגרת שירות המבחן במהלך צו השל"ץ. בית משפט קמא הוסיף כי מתחם העונש ההולם בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף נע בין 3 חודשי פסילה בפועל ומאסר מותנה ועד 36 חודשי פסילה בפועל ומאסר בפועל בן שנה.

בבואו לגזור את דינו של המערער, נתן בית המשפט דעתו להודייתו במיוחד לו בהזדמנות הראשונה, לעובדה שהמערער

תיקן את הפגם וכעת הוא מחזיק ברישיון נהיגה תקף וכן לנסיבותיו האישיות, ובכללן מצבו הכלכלי ומצבה הבריאותי של רעייתו. יחד עם זאת, לקח בית משפט קמא בחשבון את האמור בתסקיר שירות המבחן כפי שפורט לעיל, וכן את עברו התעבורתי של המערער, המחזיק 19 הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות דומות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף. בית משפט קמא הוסיף כי העבירות אותן ביצע המערער הן חמורות, שכן נהיגה ללא רישיון תקף תקופה ממושכת של עשר שנים טומנת בחובה סיכונים רבים לביטחונם של הנוסעים ברכב והולכי הרגל, ואף משקפת יחס מזלזל לחוק וצווי בתי המשפט, בייחוד כאשר תלוי ועומד כנגד המערער מאסר מותנה בר הפעלה, אשר הוטל עליו בגין ביצוע עבירות דומות.

לאור כל האמור, האריך בית משפט קמא את המאסר המותנה בן 11 חודשים שהושת על המערער, וזאת לתקופה נוספת של שנתיים. בנוסף, הטיל עליו צו של"ץ בהיקף של 160 שעות ופסל את המערער מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 11 חודשים בפועל. נאמר כי אלמלא ריפא המערער את הפגם בכך שהוציא רישיון נהיגה, ראוי היה להטיל עליו פסילה ארוכה יותר. עוד הטיל בית משפט קמא על המערער פסילה על תנאי לתקופה של 7 חודשים למשך 3 שנים, וקנס בסך 1,500 ₪.

בהודעת הערעור שבפניי טען המערער כי שגה בית משפט השלום בשקילת השיקולים הראויים לגבי רכיבי הענישה שנתרו לשיקול דעתו. נטען כי בית משפט קמא לא איזן כראוי בין אינטרס הציבור לנסיבות בהן הסתיים ההליך בהסדר ונסיבותיו האישיות של המערער. בתוך כך נאמר כי תקופת הפסילה הארוכה שנקבעה פוגעת קשות ובאופן בלתי סביר במערער.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ושקלתי את מכלול הנסיבות, לא מצאתי מקום לקבל את הערעור ולהתערב בגזר דינו של בית משפט קמא.

בפתח הדברים, ראוי להפנות להלכה המושרשת מימים ימימה, לפיה ערכאת הערעור אינה מתערבת בעונש הנגזר על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בהם נעשתה סטייה קיצונית מרמת הענישה המקובלת בנסיבות דומות, או כאשר מדובר בטעות של ממש שנפלה בגזר דינו של בית משפט קמא (ראו לדוגמה: ע"פ 7212/14 פלוני נ' **מדינת ישראל** (25.1.2016); ע"פ 8761/14 **בן יצחק נ' מדינת ישראל** (14.1.2016)). בע"פ 2848/14 **סיגר נ' מדינת ישראל** (12/11/14) חזר כב' השופט ג'ובראן על ההלכה הידועה בקבעו כי:

"מעטים הם המקרים בהם תבחר ערכאת הערעור להתערב בגזר הדין שנקבע על ידי הערכאה הדיונית. רק אם הערכאה הדיונית נכשלה בטעות או שהעונש שנגזר על ידה חורג במידה קיצונית מן העונשים המוטלים בדרך כלל בנסיבות דומות, לא יהיה מנוס אלא לתקן את המעוות".

בענייננו, לא סתתה הענישה שנקבעה על ידי בית משפט קמא בגזר דינו מרמת הענישה הנהוגה במקרים דומים. אין צורך להכביר מילים לגבי חומרת העבירה בה הורשע המערער, בייחוד בשים לב לפרק הזמן הארוך של עשר שנים, בו לא דאג לחדש את רישיון הנהיגה שלו. ברע"פ 3194/11 **בראנסי נ' מדינת ישראל** (15/5/11) נאמר כי: "נהיגה ללא רישיון היא 'איום רע' על נוסעי הכביש וכמובן על הנוהג ומשפחתו, ויאה לה ענישה של ממש, גם לצורכי הרתעה, לא כל שכן למי שכבר כשל".

לצד חומרת העבירה, יש להביא בחשבון את שנאמר בתסקיר שירות המבחן, לפיו נטל המערער אחריות חלקית על מעשיו ונטה להשליך את האחריות על גורמים אחרים.

בית משפט קמא לא התעלם מנסיבותיו האישיות והמשפחתיות של המערער, ואיזן נכונה בין כל אלה לבין האינטרס הציבורי. לדעתי, התוצאה אליה הגיע מאוזנת, ראויה ואינה מחייבת כל התערבות.

לפיכך, אני דוחה את הערעור.

ניתן היום, ז' אדר ב' תשע"ו, 17 מרץ 2016, בהעדר הצדדים.